اخبار

فروش برق خورشیدی خانگی در بورس انرژی

علی قاسمی‌نژاد، رییس گروه توسعه نیروگاه‌های خورشیدی ساتبا در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم اظهار کرد: یکی از مزایای احداث نیروگاه‌های خورشیدی خانگی، امکان فروش برق تولیدی در تالار سبز بورس انرژی است. میانگین قیمت فروش برق در تالار سبز بورس انرژی طی ۸ ماهه نخست امسال حدود ۹ هزار تومان بوده که تقریبا یک‌ونیم برابر نرخ خرید تضمینی برق است. فراهم شدن این امکان برای متقاضیان احداث نیروگاه‌های خورشیدی خانگی باعث می‌شود دوره بازگشت سرمایه در زمان کوتاه‌تری محقق شود.

وی درباره هزینه احداث نیروگاه‌های خورشیدی خانگی افزود: هزینه احداث یک نیروگاه خورشیدی معمولی، بسته به کیفیت تجهیزات و با توجه به نوسانات نرخ ارز، در شرایط فعلی از حدود ۵۰۰ میلیون تومان برای یک نیروگاه ۵ کیلوواتی ساده آغاز می‌شود و حتی ممکن است به بیش از ۶۰۰ میلیون تومان نیز برسد.

قاسمی‌نژاد ادامه داد: اگر همین نیروگاه به‌صورت هیبریدی احداث شود، به دلیل اضافه شدن باتری‌ها و اینورتر موردنیاز، هزینه آن برای ظرفیت ۵ کیلووات به حدود ۶۵۰ تا حتی ۸۰۰ میلیون تومان می‌رسد. وی با اشاره به مزیت نیروگاه‌های هیبریدی تصریح کرد: نکته ضروری که متقاضیان باید به آن توجه داشته باشند، این است که در زمان قطع برق شبکه، می‌توانند از سیستم ذخیره‌سازی که برای آن هزینه کرده‌اند، استفاده کنند و برق موردنیاز خود را از طریق این سیستم تامین کنند.

رییس گروه توسعه نیروگاه‌های خورشیدی ساتبا با اشاره به دوره بازگشت سرمایه این نیروگاه‌ها گفت: در تمام سال‌هایی که طرح خرید تضمینی برق را اجرا کرده‌ایم، اگر نیروگاهی از سلامت فنی برخوردار بوده و به فعالیت خود ادامه داده باشد، دوره بازگشت سرمایه آن بیشتر از چهار سال نشده است؛ به‌این معنا که هزینه اولیه سرمایه‌گذاری حتما پیش از پایان سال چهارم به سرمایه‌گذار بازمی‌گردد. وی افزود: طول دوره قرارداد خرید تضمینی برق ۲۰ سال است و بنابراین سرمایه‌گذاران پس از بازگشت سرمایه اولیه، می‌توانند حدود ۱۵ تا ۱۷ سال دیگر از منافع این سرمایه‌گذاری بهره‌مند شوند.

قاسمی‌نژاد اظهار کرد: فروش برق در تالار سبز بورس انرژی می‌تواند این دوره بازگشت سرمایه چهار ساله را حتی به حدود سه سال نزدیک کند و از این طریق جذابیت اقتصادی سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌های خورشیدی خانگی افزایش یابد.

رییس گروه توسعه نیروگاه‌های خورشیدی ساتبا با اشاره به نقش نیروگاه‌های خورشیدی خانگی در کاهش خاموشی‌ها گفت: یکی از نکات قابل توجه این است که اگر بتوانیم تعداد بسیار زیادی نیروگاه خورشیدی در مقیاس خانگی و مسکونی و در نقاط انتهایی شبکه توزیع، یعنی در نزدیکی محل مصرف، احداث کنیم، مجموع ظرفیت تولید این نیروگاه‌ها می‌تواند شرایط شبکه برق را بهبود دهد.

وی ادامه داد: احداث نیروگاه در نزدیکی محل مصرف باعث می‌شود وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع برق برای مدیریت شبکه دست بازتری داشته باشند و اساسا نیاز به اعمال خاموشی کاهش پیدا کند، چراکه برق در همان نقطه مصرف تولید می‌شود و نیروگاه‌ها برق موردنیاز مشترکان را تامین می‌کنند. قاسمی‌نژاد خاطرنشان کرد: بنابراین هرچه تعداد نیروگاه‌های خورشیدی احداث‌شده توسط بخش مسکونی در سطح شبکه توزیع بیشتر شود، ظرفیت مجموع شبکه افزایش پیدا می‌کند و خاموشی‌ها نیز به‌تدریج کاهش یافته و در نهایت می‌توانند به‌طور کامل محو شود.

ورود ۵۱ میلیارد دلار سرمایه به صندوق‌های سهام جهان اروپا پیشتاز

تسنیم | جریان ورود سرمایه به صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهام جهان در هفته گذشته افزایش قابل توجهی را تجربه کرد و به بالاترین سطح خود در هفت هفته گذشته رسید. به گزارش رویترز و بر اساس داده‌های موسسه ال‌اس‌ای‌جی لیپر (LSEG Lipper)، مجموع خالص ورود سرمایه به صندوق‌های سهام جهان در این دوره به ۵۰،۹۹ میلیارد دلار رسید.

در این میان، صندوق‌های سهام اروپایی با جذب خالص ۳۵،۱۳ میلیارد دلار در صدر قرار گرفتند. این میزان ورود سرمایه، بالاترین رقم هفتگی برای صندوق‌های اروپایی از ژوئن ۲۰۲۱ تاکنون محسوب می‌شود. صندوق‌های سهام امریکا و آسیا نیز به‌ترتیب ۶،۶ میلیارد دلار و ۶،۱۵ میلیارد دلار سرمایه جدید جذب کردند

عملکرد مطلوب شرکت‌های اروپایی در انتشار گزارش‌های مالی و کاهش قیمت نفت از عوامل اصلی افزایش جذابیت سرمایه‌گذاری در بازارهای سهام اروپا عنوان شده است. در این دوره، شاخص استاکس ۶۰۰ اروپا نیز با حمایت گزارش‌های مالی شرکت‌هایی مانند یونی کردیت (UniCredit)، زیمنس انرژی (Siemens Energy) و کورویو (CoreWeave) توانست در معاملات پنجشنبه به رکورد تاریخی ۶۶۶،۵۸ واحد برسد. بررسی جریان سرمایه در صنایع مختلف نشان می‌دهد صندوق‌های فناوری با جذب ۲،۶۲ میلیارد دلار در صدر قرار گرفتند. صندوق‌های حوزه سلامت ۸۳۳ میلیون دلار و صندوق‌های مالی نیز ۸۲۰ میلیون دلار سرمایه جذب کردند.

در مقابل، صندوق‌های صنعتی با خروج خالص ۱،۰۷ میلیارد دلار مواجه شدند. وضعیت صندوق‌های اوراق قرضه نیز متفاوت بود. این صندوق‌ها در مجموع با خروج خالص ۵۰۷،۸۹ میلیون دلار سرمایه مواجه شدند و به روند هفت‌هفته‌ای ورود سرمایه پایان دادند. همچنین صندوق‌های بازار پول با خروج خالص ۳۷،۴۸ میلیارد دلار روبه‌رو شدند. در بازار کالاها، صندوق‌های طلا و سایر فلزات گرانبها برای دومین هفته متوالی شاهد ورود سرمایه بودند و ۶۱۴ میلیون دلار جذب کردند.

در بازارهای نوظهور نیز صندوق‌های سهام توانستند ۴،۶۵ میلیارد دلار سرمایه جذب کنند که بالاترین رقم در سه هفته گذشته بود. این داده‌ها نشان‌دهنده افزایش تقاضای سرمایه‌گذاران برای دارایی‌های سهامی، به‌ویژه در بازار اروپا و اقتصادهای نوظهور، در مقطع مورد بررسی است.

«تعادل» روند معاملات بازار سهام را بررسی می‌کند

عقبگرد مجدد شاخص‌های بورس

بازار سهام اولین روز کاری خود را با سرخ‌پوشی آغاز کرد و نتوانست ادامه دهنده روند مثبت روزهای اخیر باشد. فعالان این بازار همچنان عقیده دارند که سایه سنگین ریسک‌ها باعث شده که بازار سهام روندی نوسانی داشته و نتواند در مسیر مشخص حرکت کند. بورس تهران حدود سه هفته اصلاح و عقب‌نشینی را تجربه کرده بود؛ اما طی سومین هفته آبان‌ماه این عقب‌نشینی تبدیل به صعود شد و بازار توانست بازدهی مثبت را در کارنامه خود ثبت کند. البته برای ثبت این بازدهی مثبت تمامی روزها مثبت نبود و در این بین برخی روزها روند منفی و نوسانی بوده؛ اما در نهایت ورود نقدینگی و سبزپوشی به بازار غلبه کرد. طی هفته جاری نیز بازار سهام با سرخ‌پوشی کار خود را آغاز کرد؛ ولی همچنان امید برای ثبت بازدهی مثبت هفتگی وجود دارد. به‌طور کلی به نظر می‌رسد دست‌به دست چند عوامل رفتاری و انتظارات منفی در میان فعالان بازار نقش داشتند. زمانی که سرمایه‌گذاران نسبت به ادامه رشد قیمت‌ها اطمینان کافی ندارند، کوچک‌ترین نشانه از افزایش عرضه می‌تواند به عاملی برای تشدید رفتارهای هیجانی تبدیل شود. در چنین فضایی، سهامداران به‌جای آنکه در موقعیت‌های منفی به‌دنبال شناسایی فرصت‌های خرید باشند، ترجیح می‌دهند نقدشوندگی دارایی‌های خود را در اولویت قرار دهند و از پذیرش ریسک بیشتر خودداری کنند.

از سوی دیگر، فشار فروش در نمادهای بزرگ و شاخص‌ساز نیز بر عملکرد کلی بازار اثر گذاشت و مانع از آن شد که بهبود وضعیت برخی سهم‌ها بتواند تصویر مثبتی از معاملات ایجاد کند. هرچند در ادامه معاملات، با کاهش قیمت‌ها بخشی از تقاضا به بازار بازگشت و تعدادی از صف‌های فروش جمع‌آوری شد، اما این تحرک هنوز نشانه‌ای قطعی از تغییر انتظارات سرمایه‌گذاران نیست.

نکته مهم آن است که بازار سهام برای عبور از شرایط فعلی، بیش از هر چیز به بازگشت اعتماد و شکل‌گیری تقاضای پایدار نیاز دارد. تا زمانی که سرمایه‌گذاران نسبت به چشم‌انداز بازار و تداوم شرایط اقتصادی و سیاسی اطمینان پیدا نکنند، رشدهای مقطعی تقاضا ممکن است با نخستین موج عرضه دوباره تضعیف شود؛ بنابراین افت روز اخیر را می‌توان بازتابی از تداوم احتیاط، ضعف اعتماد و برتری رفتار تدافعی در میان معامله‌گران دانست؛ عواملی که همچنان مانع از شکل‌گیری یک روند صعودی باثبات در بورس شده‌اند.

◄ بازار از دریچه معاملات

شاخص کل بورس در پایان معاملات روز شنبه ۲۳ آبان‌ماه با کاهش ۷۳ هزار و ۲۶۶ واحدی، معادل ۰.۸۷ درصد، در ارتفاع ۸ میلیون و ۳۵۴ هزار و ۳۵ واحد قرار گرفت. این در حالی است که روند معاملات در ساعات ابتدایی چندان امیدوارکننده نبود و شاخص کل در مقطعی با افت ۱۴۶ هزار واحدی تا محدوده ۸ میلیون و ۲۸۰ هزار واحد عقب نشست.

با این حال، ورود تدریجی خریداران و افزایش تقاضا در برخی نمادها باعث شد شاخص کل از کف روزانه خود فاصله بگیرد و بخش قابل توجهی از افت اولیه را جبران کند. هرچند این تغییر روند در نیمه دوم معاملات نتوانست شاخص را به محدوده مثبت بازگرداند، اما از شدت فشار فروش در مقایسه با ساعات ابتدایی کاست.

در سوی دیگر بازار، شاخص کل هم‌وزن نیز با کاهش ۳ هزار و ۳۴۱ واحدی، معادل ۰.۱۴ درصد، به سطح ۲ میلیون و ۳۵۳ هزار و ۹۱ واحد رسید.

یکی از نکات قابل توجه معاملات روز شنبه، تغییر تدریجی فضای بازار پس از شروع منفی بود. در دقایق ابتدایی، شدت عرضه‌ها به‌اندازه‌ای بود که تعداد زیادی از نمادها در محدوده صف فروش قرار گرفتند. با این حال، در ادامه و همزمان با عقب‌نشینی قیمت‌ها به سطوح پایین‌تر، تقاضا در برخی نمادها افزایش یافت و بخشی از صف‌های فروش جمع‌آوری شد.

بررسی وضعیت کلی نمادها در پایان معاملات نشان می‌دهد که ۴۹۰ نماد در محدوده مثبت و ۴۷۱ نماد در محدوده منفی قرار داشتند. برتری نسبی تعداد نمادهای مثبت، در شرایطی که شاخص‌های اصلی همچنان منفی بودند، نشان می‌دهد که فشار فروش در تمام بخش‌های بازار به یک اندازه نبوده و بخشی از نمادها توانسته‌اند از فضای منفی ابتدای معاملات فاصله بگیرند. همچنین در پایان بازار، تعداد صف‌های خرید به ۲۶۶ مورد رسید و ۱۵۵ نماد همچنان در صف فروش باقی ماندند. این وضعیت در مقایسه با شرایط ابتدایی معاملات، از بهبود نسبی سمت تقاضا حکایت دارد. با این حال، باقی‌ماندن تعدادی از نمادها در صف فروش نشان می‌دهد که هنوز نمی‌توان از بازگشت کامل قدرت خریداران و تغییر قطعی روند معاملات سخن گفت.

◄ خروج ۴.۵ همت پول حقیقی

باوجود بهبود نسبی وضعیت معاملات در نیمه دوم بازار، جریان نقدینگی حقیقی همچنان یکی از مهم‌ترین نشانه‌های ضعف معاملات روز اخیر بود. بر اساس آمار معاملات، خالص خروج پول حقیقی از سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی به ۴ هزار و ۵۶۸ میلیارد تومان رسید؛ رقمی که نشان می‌دهد بخشی از سرمایه‌گذاران حقیقی همچنان ترجیح داده‌اند از موقعیت‌های سهامی خود خارج شوند.

از سوی دیگر، سرانه خرید حقیقی‌ها ۱۰۵ میلیون تومان و سرانه فروش آنها ۱۵۷ میلیون تومان ثبت شد. همچنین قدرت خرید حقیقی‌ها در سطح منفی ۱.۴۹ قرار گرفت. فاصله میان سرانه خریدوفروش نشان می‌دهد که میانگین ارزش سفارش‌های فروش حقیقی‌ها بالاتر از خریداران بوده و فروشندگان همچنان از نظر قدرت معاملات برتری داشته‌اند.

این موضوع از آن جهت اهمیت دارد که افزایش تقاضا در نیمه دوم معاملات، دست‌کم در آمار جریان پول حقیقی، به تغییر معنادار رفتار سرمایه‌گذاران منجر نشده است. به بیان دیگر، اگرچه بخشی از بازار در قیمت‌های پایین‌تر با افزایش تقاضا روبه‌رو شد، اما خروج بیش از ۴.۵ همت پول حقیقی نشان می‌دهد که سطح اطمینان سرمایه‌گذاران برای بازگشت به موقعیت‌های خرید همچنان با محدودیت مواجه است.

در بخش معاملات نیز ارزش دادوستد سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی به ۵۳ هزار و ۹۰۸ میلیارد تومان رسید و حجم معاملات معادل ۸۰ میلیارد سهم ثبت شد. این میزان از فعالیت معاملاتی در روزی رقم خورد که بازار ابتدا با فشار سنگین عرضه آغاز شد و سپس با ورود خریداران، بخشی از تعادل خود را بازیافت.

در بخش سفارش‌های خریدوفروش نیز ارزش سفارش‌های خرید به ۸ هزار و ۶۲۸ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان رسید؛ درحالی که ارزش سفارش‌های فروش ۳ هزار و ۳۲۶ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان بود. به‌این ترتیب، تراز سفارش‌ها با برتری حدود ۵ هزار و ۳۰۲ میلیارد تومانی به نفع خریداران ثبت شد.

مثبت‌بودن تراز سفارش‌ها نشان می‌دهد که در پایان معاملات، تقاضای ثبت‌شده در سامانه معاملات از عرضه پیشی گرفته بود. با این حال، باید توجه داشت که برتری سفارش‌های خرید لزوما به معنای ورود قطعی نقدینگی یا تغییر روند بازار نیست. تداوم خروج پول حقیقی و منفی ماندن شاخص‌های اصلی نشان می‌دهد که تقاضای موجود هنوز نتوانسته است بر فشار فروش غلبه کند.

نکته دیگر معاملات روز شنبه، خروج یک هزار و ۲۴۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان نقدینگی از صندوق‌های درآمد ثابت بود. این اتفاق در شرایطی رخ داد که بازار سهام نیز با خروج قابل توجه پول حقیقی مواجه شد.

همزمانی خروج منابع از صندوق‌های درآمد ثابت و سهام نشان می‌دهد که نمی‌توان کاهش منابع صندوق‌های درآمد ثابت را به‌تنهایی نشانه انتقال نقدینگی به بازار سهام دانست. در واقع، آمار روز گذشته حاکی از آن است که هر دو بخش با خروج منابع مواجه بوده‌اند و برای ارزیابی مقصد نقدینگی خارج‌شده، به بررسی سایر بازارها و جریان سرمایه نیاز است.

بورس تهران طی روز شنبه دو چهره متفاوت از معاملات را به نمایش گذاشت؛ شروعی منفی و همراه با فشار سنگین عرضه که در ادامه با افزایش تقاضا و جمع‌شدن بخشی از صف‌های فروش تعدیل شد. باوجود این، افت ۷۳ هزار واحدی شاخص کل، خروج ۴ هزار و ۵۶۸ میلیارد تومانی پول حقیقی و منفی بودن قدرت خرید سرمایه‌گذاران نشان می‌دهد که بهبود نیمه دوم معاملات هنوز برای تایید بازگشت پایدار تقاضا کافی نیست. به‌طور کلی می‌توان گفت که نقدینگی اصلی‌ترین مولفه برای تعین مسیر بازار سرمایه است. زمانی که این مولفه به‌صورت ادامه‌دار وارد بازار شود می‌توان انتظار داشت که آینده بازار سهام نیز روشن باشد و به‌نوعی روزهای سبز بازار نیز بیش از گذشته شود؛ اما اگر نقدینگی به‌مرور از بازار خارج نشود در نتیجه روند بازار نیز سرخ‌پوش خواهد شد.

۶ محور کلیدی حاکمیت شرکتی

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار که در همایش ملی حاکمیت شرکتی و در قالب پنل تخصصی پاسخگویی، فساد و حاکمیت شرکتی در ایران سخن می‌گفت، با تاکید بر اینکه حاکمیت شرکتی در فضای رقابتی امروز دیگر یک انتخاب نیست، از بهبود شاخص‌های رعایت الزامات حاکمیت شرکتی در بازار سرمایه خبر داد. حمید یاری با اشاره به ضرورت تقویت کنترل‌های داخلی و اهمیت کمیته ریسک در شرکت‌ها اعلام کرد: برنامه سازمان بورس بازنگری در دستورالعمل حاکمیت شرکتی با هدف ارتقای کیفیت راهبری و اعتماد عمومی به بازار سرمایه است.

حمید یاری در همایش ملی حاکمیت شرکتی گفت: سازمان بورس و اوراق بهادار به واسطه جایگاه ویژه‌ای که در حوزه نظارت بر نهادهای مالی دارد، همواره اهتمام ویژه‌ای به موضوع حاکمیت شرکتی داشته است. همین امر سبب شده اصلاحات مهمی در این حوزه، در طول سال‌های اخیر رخ دهد.

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار با تاکید بر اینکه حاکمیت شرکتی دیگر یک انتخاب نیست، گفت: در دنیای رقابتی امروز، حاکمیت شرکتی به ضرورتی تبدیل شده است که بنگاه‌های اقتصادی باید آن را در ساختار فعالیت خود مورد توجه قرار دهند.

◄ استقبال از حاکمیت شرکتی فراتر از بازار سرمایه

یاری توضیح داد: با تلاش‌های انجام شده در بازار سرمایه، اهمیت رعایت قواعد حاکمیت شرکتی دیگر صرفا به شرکت‌های پذیرفته شده در بورس محدود نمی‌شود، چنانکه در سال‌های اخیر، در شرکت‌های خارج از بورس نیز حاکمیت شرکتی به عنوان یکی از معیارهای مهم مورد توجه قرار گرفته است. معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: از زمانی که دستورالعمل حاکمیت شرکتی ابلاغ شد، شاهد بوده‌ایم که شرکت‌های خصوصی نیز تلاش کرده‌اند برخی از مهم‌ترین الزامات این حوزه را بر اساس همان دستورالعمل‌ها رعایت کنند. از جمله این موارد می‌توان به ترکیب هیات‌مدیره، تشکیل کمیته‌های تخصصی، کمیته انتصابات، کمیته حسابرسی و سایر الزامات مرتبط اشاره کرد.

◄ موضوعات مهم در چارچوب حاکمیت شرکتی

یاری با اشاره به اینکه یکی دیگر از بخش‌های بسیار مهم در دستورالعمل حاکمیت شرکتی، کمیته حسابرسی و حسابرسی مستقل است، افزود: در حوزه پایداری شرکتی نیز موضوعاتی مانند کیفیت سود، ثبات مالی و مسوولیت‌های اجتماعی مطرح می‌شود. چنانکه امسال شاهد بودیم برخی مسائل مرتبط با مسوولیت اجتماعی در چند نهاد مالی و شرکت واکنش‌هایی را در بازار سرمایه و محافل اقتصادی برانگیخت. معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار با تاکید بر ضرورت توجه به کنترل‌های داخلی و حسابرسی داخلی گفت: در این بخش، موضوعاتی مانند تفکیک وظایف، فرآیندهای خرید و پرداخت، ارزیابی کنترل‌ها و بررسی ریسک‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد.

یاری با اشاره به نقش سهامداران عمده و نهادی در ارزیابی و نظارت بر عملکرد شرکت‌ها گفت: مدیریت ریسک و افشای اطلاعات نیز از دیگر موضوعات بسیار مهم در این ساختار است. اتفاقاتی که در یک‌سال گذشته در حوزه حسابرسی و فناوری اطلاعات رخ داد، نشان داد تمام این مباحث به یکدیگر وابسته‌اند و نمی‌توان آنها را به‌صورت جداگانه بررسی کرد.

او افزود: نکته مهم این است که ارکان اصلی شرکت‌ها، به‌خصوص مجامع عمومی که در جایگاه بالاترین رکن شرکت‌ها قرار دارد، نمی‌تواند مسوولیت‌های خود را به‌طور کامل به سایر بخش‌ها واگذار کند. برای مثال، نمی‌توان صرفا به این دلیل که یک مدیر حسابرسی در شرکت حضور دارد، تصور کرد که تمام مسوولیت‌های مربوط به نظارت، اطلاعات و کنترل‌ها انجام شده است. یاری با تاکید بر ضرورت هماهنگی میان سازوکارهای مختلف حاکمیت شرکتی گفت: این مجموعه از سازوکارها باید در کنار یکدیگر و به‌صورت هماهنگ فعالیت کند. چنانچه این سازوکارها به‌درستی عمل کند، پیامدها و آثار مثبتی خواهد داشت و اگر عملکرد مناسبی نداشته باشد، آثار منفی آنها نیز به بخش‌های مختلف شرکت و بازار گسترش پیدا خواهد کرد.

او ادامه داد: از جمله مهم‌ترین پیامدهای مثبت حاکمیت شرکتی می‌توان به صیانت از حقوق ذی‌نفعان، حفاظت از دارایی‌ها و اطلاعات، حفظ تداوم فعالیت شرکت‌ها، افزایش توان بازیابی فعالیت پس از بحران، کاهش تقلب و سوءاستفاده و حفظ اعتماد فعالان بازار سرمایه اشاره کرد.

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس با اشاره به اهمیت تداوم فعالیت شرکت‌ها در شرایط فعلی گفت: امروز هم سیستم بانکی و هم بازار سرمایه تلاش می‌کنند نگاه ویژه‌ای به مساله تداوم فعالیت شرکت‌ها داشته باشند، زیرا موضوع بازیابی فعالیت شرکت‌ها پس از بحران‌ها، حملات و فشارهایی که ممکن است به آنها وارد شود، یکی از موضوعات اساسی در این حوزه است.

◄ مدل ۴ خط دفاعی و نقش نهادهای ناظر

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به اینکه پس از وقوع بحران مالی سال ۲۰۰۷، بانک تسویه بین‌المللی موضوع مدل ۴ خط دفاعی را مطرح کرد، توضیح داد: در این مدل، علاوه بر ۳ خط دفاعی که در مباحث مدیریت ریسک مطرح می‌شود، خط چهارمی نیز در نظر گرفته شده است. در مدل ۳ خط دفاعی، هر یک از خطوط وظایف مشخصی دارند. یاری گفت: در خط اول، مدیران عملیاتی و مالکان ریسک مسوولیت شناسایی، مدیریت و کنترل ریسک‌های مربوط به فعالیت‌های خود را بر عهده دارند. کنترل‌های مدیریتی و بخشی از سازوکارهای کنترل داخلی نیز در همین چارچوب قرار می‌گیرد.

او ادامه داد: در خط دوم، یعنی خط دفاعی، موضوعاتی مانند تطبیق، کنترل ریسک‌های مالی، نظارت بر رعایت الزامات و مدل‌های ارزیابی ریسک مطرح می‌شود. یاری افزود: خط سوم نیز به حسابرسی داخلی اختصاص دارد. حسابرسی داخلی وظایف مستقلی دارد و در ارتباط مستقیم با هیات‌مدیره و ارکان راهبری شرکت فعالیت می‌کند.

او با اشاره به نقش خط چهارم دفاعی گفت: اما در مدل ۴ خط دفاعی، بخش دیگری به این ساختار اضافه می‌شود که نقش حسابرس مستقل و نهاد مقررات‌گذار یا نهاد ناظر را مشخص می‌کند.

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: بانک تسویه حساب‌های بین‌المللی در حوزه نظام بانکی و بانک‌های مرکزی نقش مهمی در ارایه رهنمودها و استانداردهای نظارتی دارد. این مدل نشان می‌دهد نهادهای ناظر نیز در ساختار حاکمیت شرکتی نقش دارد. به عبارت دیگر، اگر بخواهیم بر اساس مدل ۴ خط دفاعی به موضوع نگاه کنیم، حاکمیت شرکتی دیگر صرفا موضوعی مربوط به مدیران، مدیران ریسک یا حسابرسان داخلی شرکت‌هانیست.

یاری ادامه داد: در این چارچوب، نهادهای ناظر در کنار حسابرسان مستقل، بخشی از زنجیره اطمینان‌بخشی را تشکیل می‌دهند. هدف این زنجیره، ایجاد اطمینان برای سهامداران خرد و سایر افراد جامعه است که در فعالیت‌های اقتصادی و بازار سرمایه مشارکت دارند. این یکی از نکات مهمی است که در تدوین دستورالعمل حاکمیت شرکتی تلاش کرده‌ایم آن را مورد توجه قرار دهیم. معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: ۴ سال از اجرای دستورالعمل گذشته، در این مدت تلاش کرده‌ایم بازخوردهای بخش‌های مختلف را دریافت کنیم. امیدوارم به زودی دستورالعمل جدیدی را نیز بر اساس همین بازخوردها و تجربیات تدوین کنیم.

◄ ۶ محور اصلی دستورالعمل حاکمیت شرکتی

یاری با اشاره به ۶ محور اصلی دستورالعمل حاکمیت شرکتی گفت: بر اساس چارچوب‌های موجود، تلاش کرده‌ایم نقش‌ها و مسوولیت‌های مطرح‌شده در دستورالعمل حاکمیت شرکتی را بخش‌بندی و ساده‌سازی کنیم تا شرکت‌ها بتوانند شناخت روشن‌تری از الزامات آن داشته باشند. او افزود: در این چارچوب، ۶ محور اساسی تعریف شده است. حقوق سهامداران، هیات‌مدیره و کمیته‌های تخصصی، افشا و شفافیت اطلاعات، کنترل‌های داخلی و مدیریت ریسک، معاملات با اشخاص وابسته و گزارشگری مالی و حسابرسی رئوس این چارچوب‌هاست. در هر یک از این محورها، نقش‌های مختلفی برای هیات‌مدیره، مدیران ارشد و سایر ارکان شرکت تعریف شده است.

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار توضیح داد: این نقش‌ها بر اساس همان خطوط دفاعی تقسیم‌بندی می‌شود. در خط اول، مالکان و مدیران ریسک، در خط دوم واحدهای نظارت و کنترل ریسک و در خط سوم حسابرسان داخلی وظایف مشخصی بر عهده دارند. برای مثال، در حوزه حقوق سهامداران، موضوعاتی مانند تداوم سیاست تقسیم سود و اطلاع‌رسانی به سهامداران مطرح می‌شود. در بحث هیات‌مدیره نیز ترکیب اعضا، ایجاد توازن در ساختار هیات‌مدیره و حضور مدیران غیرموظف مورد توجه قرار می‌گیرد که البته هر یک از این محورها جزییات و الزامات خاص خود را دارد.

◄ نقش خط چهارم دفاعی در نظارت بر حاکمیت شرکتی

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار با تاکید بر اهمیت خط چهارم دفاعی افزود: خط چهارم همان بخشی است که در سال‌های گذشته کمتر مورد توجه قرار گرفته بود. تلاش کرده‌ایم این نقش را در سازمان بورس مورد توجه قرار دهیم و متناسب با تجربیاتی که به دست آورده‌ایم، سازوکارهای نظارتی را توسعه دهیم.

یاری با تشریح نقش خط چهارم دفاعی در نظارت بر حاکمیت شرکتی گفت: در حوزه حقوق سهامداران، موضوع نظارت مقرراتی بر مجامع عمومی شرکت‌ها مطرح است. در حوزه هیات‌مدیره، نظارت بر ترکیب اعضا، صلاحیت آنها و تشکیل کمیته‌های تخصصی اهمیت دارد. در بخش کنترل‌های داخلی و مدیریت ریسک نیز گزارش ضعف‌های کنترل داخلی از سوی حسابرسان و نظارت مقرراتی بر کنترل‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد. در حوزه افشا و شفافیت، رسیدگی حسابرس به اطلاعات افشاشده و نظارت نهاد مقررات‌گذار بر فرآیند افشا مطرح است. در موضوع معاملات با اشخاص وابسته هم حسابرسان را ملزم کرده‌ایم این معاملات و بررسی‌های مرتبط با آنها را به‌صورت مستند در فرآیند حسابرسی مورد توجه قرار دهند. در حوزه گزارشگری مالی و حسابرسی نیز نظارت بر رعایت الزامات و کیفیت گزارشگری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این موارد نشان می‌دهد که نقش نهاد ناظر در مدل چهار خط دفاعی، نقشی مشخص و اثرگذار است.

رویداد

کمترین P/E بورس در هر گروه کدام نمادها هستند؟

نبض بورس | بررسی نسبت قیمت به درآمد (P/E) شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس نشان می‌دهد در گروه‌های مختلف بازار سرمایه، برخی نمادها با نسبت P/E پایین‌تری نسبت به سایر شرکت‌های هم‌گروه خود معامله می‌شوند. این نسبت یکی از معیارهای پرکاربرد در تحلیل بنیادی و ارزیابی سهام است که از طریق مقایسه قیمت بازار سهم با سود هر سهم، تصویری اولیه از ارزش‌گذاری شرکت در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد. نسبت P/E به‌تنهایی نمی‌تواند مبنای تصمیم‌گیری برای خرید یا فروش سهام باشد، اما مقایسه آن میان شرکت‌های فعال در یک صنعت می‌تواند به شناسایی تفاوت‌های موجود در ارزش‌گذاری نمادها کمک کند. البته برای بررسی دقیق‌تر وضعیت هر شرکت، باید عواملی مانند چشم‌انداز سودآوری، کیفیت درآمدها، شرایط عملیاتی، میزان بدهی و ریسک‌های پیش روی صنعت نیز مورد توجه قرار گیرد. بررسی داده‌های مربوط به نسبت قیمت به درآمد شرکت‌های بورسی نشان می‌دهد نمادهایی همچون وکبهمن، حآفرین، آسیا، فن‌آوا، شصفها، حفاری و وبصادر در میان شرکت‌هایی قرار دارند که کمترین نسبت P/E را در گروه خود به ثبت رسانده‌اند. بررسی اطلاعات گروه‌های مختلف بازار سرمایه نشان می‌دهد نماد وکبهمن در گروه سرمایه‌گذاری با نسبت P/E معادل ۰.۸، پایین‌ترین مقدار را در میان نمادهای بررسی‌شده دارد. پس از آن، حآفرین در گروه حمل‌ونقل با P/E برابر ۱.۸ و آسیا و فن‌آوا در گروه‌های بیمه و رایانه با نسبت ۲ قرار گرفته‌اند. در ادامه، فهرست نمادهایی که کمترین نسبت قیمت به درآمد را در گروه خود دارند، به تفکیک صنایع ارایه شده است:

- **سرمایه‌گذاری:** نماد وکبهمن با نسبت P/E معادل ۰.۸، کمترین نسبت قیمت به درآمد را در این گروه دارد.
- **حمل‌ونقل:** نماد حآفرین با P/E برابر ۱.۸ در جایگاه نخست قرار گرفته است.
- **بیمه:** نماد آسیا با نسبت P/E معادل ۲، کمترین مقدار را در میان شرکت‌های این گروه ثبت کرده است.
- **رایانه:** نماد فن‌آوا با P/E برابر ۲ در صدر فهرست قرار دارد.
- **محصولات شیمیایی:** نماد شصفها با نسبت P/E معادل ۲.۲، کمترین نسبت قیمت به درآمد را به خود اختصاص داده است.
- **استخراج نفت:** نماد حفاری با P/E برابر ۲.۲ در جایگاه نخست قرار دارد.
- **بانکی:** نماد وبصادر با نسبت P/E معادل ۲.۴، کمترین مقدار را در گروه بانک‌ها ثبت کرده است.
- **فعالیت‌های هنری:** نماد وهنر با P/E برابر ۲.۴ در صدر نمادهای این گروه قرار گرفته است.
- **شرکت‌های چندرشته‌ای صنعتی:** نماد وبانک با نسبت P/E معادل ۲.۷ کمترین مقدار را به خود اختصاص داده است.
- **فرآورده‌های نفتی:** نماد شتران با P/E برابر ۲.۸ در جایگاه نخست قرار دارد.
- **خودرو و ساخت قطعات:** نماد خکرمان با نسبت P/E معادل ۳.۱ کمترین نسبت قیمت به درآمد را در این گروه ثبت کرده است.
- **فلزی:** نماد فاراک با P/E برابر ۳.۳ در صدر فهرست قرار گرفته است.
- **انبوه‌سازی:** نماد ثجنوب با نسبت P/E معادل ۳.۳ کمترین مقدار را در میان نمادهای این گروه دارد.
- **فراکابی:** نماد امید با P/E برابر ۳.۸ در جایگاه نخست قرار گرفته است.
- **هتل و رستوران:** نماد سمگا با نسبت P/E معادل ۳.۹ کمترین نسبت قیمت به درآمد را ثبت کرده است.
- **واسطه‌گری مالی:** نماد ولبهمن با P/E برابر ۳.۹ در صدر نمادهای این گروه قرار دارد.
- **ماشین‌آلات:** نماد تایرا با نسبت P/E معادل ۴.۱ کمترین مقدار را به خود اختصاص داده است.
- **محصولات غذایی:** نماد بهپاک با P/E برابر ۴.۲ در جایگاه نخست قرار گرفته است.
- **ارتباطات:** نماد آسیاتک با نسبت P/E معادل ۴.۴ کمترین نسبت قیمت به درآمد را دارد.
- **برقی:** نماد بنیرو با P/E برابر ۴.۴ در صدر فهرست نمادهای این گروه قرار گرفته است.
- **فلزات:** نماد فتوسا با نسبت P/E معادل ۴.۵ کمترین مقدار را ثبت کرده است.
- **عرضه برق:** نماد بفجر با P/E برابر ۴.۷ در جایگاه نخست قرار دارد.
- **زراعت:** نماد سپید با نسبت P/E معادل ۴.۷ کمترین نسبت قیمت به درآمد را به خود اختصاص داده است.
- **فنی و مهندسی:** نماد رمپنا با P/E برابر ۴.۸ در صدر نمادهای این گروه قرار گرفته است.
- **کامپیوتری:** نماد نیان با نسبت P/E معادل ۵ کمترین مقدار را ثبت کرده است.
- **محصولات دارویی:** نماد پخش با P/E برابر ۵.۲ در جایگاه نخست قرار دارد.
- **لاستیک:** نماد پتایر با نسبت P/E معادل ۵.۶ کمترین نسبت قیمت به درآمد را به خود اختصاص داده است.
- **کانه‌های فلزی:** نماد کاما با P/E برابر ۵.۷ در صدر نمادهای این گروه قرار گرفته است.
- **سیمان:** نماد سمتاز با نسبت P/E معادل ۵.۸ کمترین مقدار را ثبت کرده است.
- **قند و شکر:** نماد قجام با P/E برابر ۵.۸ در جایگاه نخست قرار دارد.
- **زغال‌سنگ:** نماد کربن با نسبت P/E معادل ۵.۹ کمترین نسبت قیمت به درآمد را به خود اختصاص داده است.
- **محصولات کانی غیرفلزی:** نماد کتوکا با P/E برابر ۵.۹ در صدر فهرست قرار گرفته است.
- **کاشی و سرامیک:** نماد کحافظ با نسبت P/E معادل ۶.۶ کمترین مقدار را در این گروه ثبت کرده است.
- **منسوجات:** نماد نتوس با P/E برابر ۶.۶ در جایگاه نخست قرار دارد.
- **چاپ:** نماد چافست با نسبت P/E معادل ۶.۸ کمترین نسبت قیمت به درآمد را به خود اختصاص داده است.
- **خرده‌فروشی:** نماد قاسم با P/E برابر ۷.۱ در صدر نمادهای این گروه قرار گرفته است.
- **محصولات کاغذی:** نماد چاپ با نسبت P/E معادل ۷.۷ کمترین مقدار را ثبت کرده است.
- **مخابرات:** نماد اخابر با P/E برابر ۷.۹ در جایگاه نخست قرار دارد. مرور اطلاعات ۳۸ گروه بورسی نشان می‌دهد اختلاف قابل توجهی میان نسبت قیمت به درآمد نمادهای مختلف وجود دارد؛ به‌طوری که وکبهمن با P/E معادل ۰.۸ در پایین‌ترین سطح این فهرست قرار گرفته و پس از آن نمادهایی مانند حآفرین، آسیا و فن‌آوا دیده می‌شوند. پایین بودن نسبت P/E لزوما به معنای ارزندگی قطعی یا مناسب بودن سهم برای سرمایه‌گذاری نیست. گاهی کاهش این نسبت می‌تواند ناشی از افزایش قیمت سهم در مقایسه با سودآوری باشد و در برخی موارد نیز انتظارات بازار از تداوم سود شرکت یا ریسک‌های عملیاتی و اقتصادی در شکل‌گیری آن نقش داشته باشد.